

En alliance mod fattigdom i Mekong-deltaet

En gruppe danske organisationer har de sidste 9 år været med til skabe et bedre liv for Vietnams fattige Khmer-befolkning. Gennem blandt andet mikrolån kan især kvinderne nu nyde godt af den rivende økonomiske udvikling, de ellers ikke var en del af

**Af Morten Fauerby Thomsen,
CARE Danmark**

I 2004 indgik Dansk Vietnamesisk Forening, Vedvarende Energi og CARE Danmark en alliance, som skulle hjælpe den fattige Khmer-befolkning i Vietnams Mekong-delta ud af fattigdom. Nu knap 9 år senere, er anden og sidste fase af det Danida-finansierede projekt ved at lakke mod enden, og det er tid til at gøre status.

Den fattige Khmer-befolkning i Mekong deltaet har ikke i samme grad fået del af den imponerende økonomiske udvikling i Vietnam, og det var denne udfordring, som projektet blev igangsat for at imødekomme. Fattigdom blev i stigende grad associeret med etniske minoriteter. I 2004 udgjorde de etniske Khmerer 6% af befolkningen i Mekong-regionen, men hele 16% af de fattige. Det var ikke bare en trend i Mekong-deltaet. Også i andre dele af Vietnam kunne man observere, at de etniske minoriteter ikke fulgte med udviklingen. På landsplan udgjorde etniske minoriteter i 2004 13% af den vietnamesiske befolkning, men hele 30% af de fattige. Den udvikling har man desværre ikke været i stand til at bremse, og i dag er godt halvdelen af Vietnams fattige befolkning etniske minoriteter. Et symptom på en ulige udvikling, som ikke i tilstrækkelig grad har formået at tilgodese og inddrage de etniske minoriteter.

I de otte kommuner i Mekong deltaet, hvor

den danske alliance har implementeret det fælles projekt, findes der dog nogle lyspunkter, som er værd at hæfte sig ved, og som måske kan inspirere til, hvordan man får vendt den ulige udvikling.

Projektet har samlet grupper af fattige kvinder, som igennem et netværk af facilitatorer har øvet indflydelse på lokaludviklingen og ikke mindst på fordelingen af det kommunale budget. Grupperne identificerer selv problemer, analyserer dem, og laver derefter forslag til, hvordan man får dem løst. Nogle af forslagene ender derefter som forslag til kommunalplanen. Det kan være alt lige fra forbedring af vand og sanitære forhold, til hvordan man får elektricitet ud i alle hjørner af landsbyen. Der findes i dag 283 kvindegupper med et samlet medlemstal på 4.571. Grupperne blev også et godt udgangspunkt for andre typer af aktiviteter, som bl.a. gjorde kvinderne i stand til selv at drive en forretning eller et landbrug, gav dem adgang til små og fleksible lån, og hjalp dem med forbedrede vand- og sanitære forhold, samt affaldshåndtering, som var et stort behov i området.

Kvinderne får en stemme i lokalpolitik

Hvis vi starter med det første, har kvinderne via projektet formået at gøre deres stemmer gældende i lokaludviklingen. Projektet udviklede i samarbejde med kommunerne og projektets partnere en model for, hvordan den kommunale planlægning kunne blive mere demokratisk og fokuseret på de fattiges behov. Det har gjort at

kvindernes forslag i dag bliver modtaget som en del af planlægningsprocessen, og faktisk blev hele 104 ud af de 198 forslag, kvinderne indsendte i 2012 finansieret igennem de kommunale budgetter.

Det er samtidig med til at skabe et mere demokratisk fodfæste i kommunerne, noget den vietnamesiske regering igennem deres Græsrodsdemokrati-dekret selv har ytrret et stærkt ønske om. I et velfærdssamfund som Danmark har vi erfaret, at åbenhed i forvaltningen, inddragelse og god borgerservice er vigtige ingredienser i et velfungerende og effektivt samfund. I projektorrådet var kommunerne dog skeptiske over for en sådan model, hvilket er naturligt i et land hvor man har været vant til en langt mere centralistisk styreform. Erfaringerne fra projektet fortæller dog en opmuntrende historie. Planlægningsmodellen som blev testet i de otte projektkommuner, er efterfølgende blevet praktiseret af yderligere 20 kommuner, som altså mener at modellen kan bidrage positivt til kommunens udvikling. Do Van Tri, som er vicepræsident i Tri Tron kommunes Folkekomité, fortæller hvorfor: "Den deltagerorienterede planlægning for social og økonomisk udvikling er godt i tråd med regeringens egne målsætninger for lokaludvikling. Det nye ved modellen er, at folk nu kan deltage i processen, hvilket ikke var tilfældet tidligere".

Papirfugle giver kvinderne en ny indtægt

Ud over at have en stemme og blive tilgodeset ►

i den kommunale planlægning, har det også været vigtigt for kvinderne selv at kunne forbedre familiens levevilkår. Her spiller adgang til små lån en væsentlig rolle, da det netop kan være svært at få adgang til for familier, som ikke kan stille kaution. Sammen med den lokale partner Vietnam Women's Union etablerede projektet derfor et mikrokredit-program. I dag er programmet konverteret til to låne-fonde, én i hver af de to fokusprovinser. Formelt er de registrerede som "sociale fonde", og den oprindelige opstartskapital, som projektet stillede til rådighed, er fuldt overdraget til fondene, som stadig administreres af Women's Union. På sigt skal de kunne fungere som selvstændige mikrofinansinstitutioner, men det tager tid at opbygge den nødvendige kapital og ekspertise, som er forudsætningen for at kunne registrere sig under den betegnelse. Fondene leverer dog den ydelse, som de blev sat i verden for, nemlig fleksible små lån til fattige kvinder i de to provinser, samt muligheden for også at spare op. Bare i 2012 fik 3.876 kvinder adgang til de små lån, til en samlet værdi på ca. 2,9 mio. kroner.

Med de små lån har kvinderne fået et indskud til deres nye forretning, eller blot muligheden for at kunne betale uforudsete udgifter. Sammen

med støtte til forretningsplanlægning har mange af kvinderne været i stand til at etablere spændende nye initiativer. Blandt andet er en gruppe på 14 kvinder gået sammen om at etablere en forretning, som producerer og sælger souvenirs til turister. De kalder sig for Lotusgruppen, og de små papirfugle og hjerter med digte, er nu blevet så attraktive, at de også sælges til forretninger i andre provinser. Gruppen tjener ca. 45 kr. om dagen, og er samtidig begyndt at nyde mere anerkendelse i landsbyen. Nguyen Thi Hoa fra gruppen forklarer: "Vores familie har i dag flere penge, og vores børns helbred er bedre, og de kommer oftere i skole. Lederne i kommunen ser også anderledes på os. På et møde med kommunen for nylig, foreslog jeg på vegne af gruppen, en større udstilling til vores produkter, hvilket blev imødekommet".

Affaldshåndtering og vandforsyning

Affaldshåndtering er et stigende problem i Vietnam, hvor affaldsmængderne er steget voldsomt i takt med befolkningstilvæksten og den økonomiske udvikling. Der er derfor behov for nye løsninger, specielt i de afsidesliggende områder, hvor der stort set ikke findes noget system for affaldshåndtering. For at imødekomme dette har

projektet organiseret informationskampagner i kommunen og etableret et system for indsamling og sortering af affald med hjælp fra Vedvarende Energi. Det organiske affald bliver komposteret og senere brugt som gødning, og bidrager dermed til at forbedre landbruget. Det er en relativ simpel og billig model, som har fanget interesse i andre dele af Mekong-regionen. I to andre kommuner uden for projektområdet, er modellen således taget i brug med finansiering fra staten.

Projektet lever videre

Der har selvfølgelig også været udfordringer, og der er altid en vis usikkerhed om, hvorvidt grupperne vil blive ved med at fungere ligeså godt som nu. Derfor har den sidste del af projektet også fokuseret meget på at styrke det netværk af facilitatorer, som kan hjælpe grupperne, også efter projektet er færdigt. Men i det store hele står vi tilbage med nogle rigtig interessante resultater, og mange mennesker, som i dag har større indflydelse på deres eget liv. Projektet har formået at vise, hvordan man kan takle nogle af de barrierer, som har holdt fattige Khmer i fattigdom, og samtidig gjort det på en måde, som også har vist sig anvendeligt i andre kommuner.

Da vi igangsatte sidste fase af projektet i 2010, var det derfor med en idé om, at projektet skulle etablere en lokal organisation, som kunne videreføre de mange positive erfaringer i Mekong regionen. Det var ikke nogen nem udfordring, da det at etablere en civilsamfundsorganisation i Vietnam, og specielt i Mekong-regionen, blev mødt med en stor portion skepsis, og et nok ligeså stort bureaukrati. Det lykkedes dog omsider, og blot tre måneder inden projektets afslutning, er det nye Modern Rural Development Center blevet en realitet. Nu er det så op til centrets ledelse at få opbygget organisationen, men entusiasmen og viljen er der, så mon ikke det nok skal lykkes.

Oplev Vietnams spændende kultur, natur og historie

Vietnam sprudler af liv, farver og dufte. De mange smukke bjerge, de gamle rismarker, det smukke udsigtspunkt og et utal af sandt smukke og kondatagende for Vietnam.

Jysk Rejsebureau er specialiseret i at lave rejser til Vietnam både til individuelle rejsende og grupper. Vores berejse og dygtige rejsekonsulenter, kan hjælpe dig med at sammensætte din drømmerejse til Vietnam. Vi kan bl.a. tilbyde ankomstpakker, minoritetstæls, jock-kun, sejlture i Halong Bay, skæve rundrejser og meget mere.

På vores servicecenter i Hanoi kan du desuden få råd og vejledning af erfarne lokale rejseledere under din rejse.

Læs mere om rejser til Vietnam på jr.dk

Kom til gratis rejseforedrag om Vietnam
Tilværdi for dig på jr.dk

Rejsekonsulent Anja Aagaard Nielsen
Har rejst i Vietnam flere gange. "Jeg elsker Vietnam som byder på spændende kultur og historie, store forskelle på nord og syd, fine strande, hyggelige byer, skøn natur og den bedste mad." Kontakt: 85 28 77 12 / anaj@jr.dk

Rejser til Vietnam

jysk rejsebureau
76 28 15 15 www.jr.dk